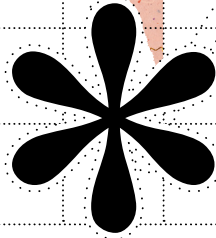

Tasarımın Notu

80 Sonrası Türkiye'de
Kitap ve Tasarım

11 Eylül 2024 — 2 Şubat 2025
Salt Beyoğlu

Giriş ücretsiz saltonline.org

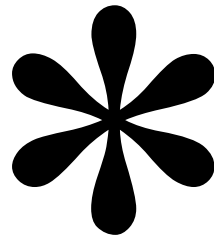
Salt

Kurucu
Founder

 Garanti BBVA

Sözlük

Glossary

Sözlük

Agrandisör	Fotoğrafi negatifinden büyüterek basmak için kullanılan projeksiyon aleti.
Antiskop	Grafik tasarımda hizalama ve ölçekleme için kullanılan teknik çizim aracı.
Blok yazı	Metnin sağ veya sol kenara hizalanarak dizilmesi.
Bold	Normal yazı karakterinden daha kalın gövdeye sahip, koyu yazı karakteri stili.
Cilt	Kitabın sayfalarının blok oluşturacak şekilde bir araya getirilip deri, bez veya kâğıttan yapılan kapak ile birleştirilmesi.
Cilt bezi	Kitap kapağı yapımında mukavva üzerine kaplanan kumaş.
Dia/Diapozitif	İçinden ışık geçirerek seyredilen pozitif, yani gerçek renkte görüntü veren film.
Dizgi	Yazılı bir metnin belirli standartlar doğrultusunda matbaa harfleriyle yeniden düzenlenmesi.
Dizgici	Matbaada dizgi işini yapan kişi.
Elyazması	Baskı yöntemleri kullanılmadan elle çoğaltılan kitap.
Espas	İki harf veya iki kelime arasındaki boşluk.
Filigran	Kâğıdın üretimi sırasında dokusuna işlenen ve ancak ışığa tutulduğunda görülebilen resim, yazı vb. işaret.
Font	Farklı dizgi sistemleri veya bilgisayar kullanımı için tasarlanmış yazı karakterinin belirli bir boyut, ağırlık ve stili.
Forma	Tabaka kâğıdın katlanmasıyla oluşturulmuş sayfalar bütünü.
Fotodizgi	Matbaacılıkta bilgisayar kullanımından önce özel makinelerle fotoğrafik yöntemler kullanılarak yapılan dizgi.
Gofre	Kalın kâğıt veya karton üzerine yapılan kabartma baskı.
Hurufat	Tipo baskıda kullanılan, metal vb. bir maddeden yapılmış harf, rakam, sembol kalıpları.
İnisiyal	Paragraf başında kullanılan, metnin kalanından farklı bir görünüme sahip büyük baş harf.
İtalik	Harflerin sağa yatık olduğu yazı karakteri stili; eğik yazı.
Kör yazı	Tasarımda metinlerin nasıl görüneceğini anlamak için kullanılan, mığırca olarak da adlandırılan taslak metin.
Kulak	Kitap kapağının ya da şömizin içe kıvrılan bölümü.
Kuru baskı	Ofset baskıda görüntünün su kullanmadan kâğıda aktarıldığı baskı türü.
Letraset	Kâğıt vb. bir yüzeye direkt olarak uygulanabilen, kullanıma hazır yazı tipleri.
Marj	Sayfanın kenarlarında bırakılmış boşluk.
Masaüstü yayıncılık	Basılı veya dijital formattaki yayınları bilgisayar ortamında baskıya hazırlama işi.
Milimetrik karton	Açık tonlu milimetrik karelerden oluşan özel bir kâğıt türü. Milimetrik kâğıt olarak da bilinir.
Mizanpaj	Yazı, görsel ve diğer grafik unsurların belirli bir kompozisyon oluşturacak şekilde sayfaya yerleştirilmesi; sayfa düzeni.
Mücellithane	Kitap ciltleme işinin yapıldığı yer; ciltevi.
Mürettip	Tipo baskıda kurşun harfleri kumpas üzerine dizerek sayfa düzenini yapan kişi.
Negatif yazı	Siyah zemin üzerine beyaz yazı.
Ofset baskı	Basılacak görüntünün ince ve esnek metal plakalardan kauçuk silindire, oradan da kâğıda aktarılmasına dayalı baskı tekniği.
Pantone	Renklerin ofset baskı sisteminde nasıl elde edileceğini karışım formülleriyle gösteren renk kataloğu.
Pikaj	Yazı ve görselleri milimetrik kartona yapıştırarak düzenleme işi.
Punto	Tipografide harf büyüklüğünü tanımlayan ölçü birimi.
Rapido	Ayrıntılı çizimde kullanılan bir teknik kalem.
Regular	Daha çok ana metin dizgisinde kullanılan, standart ağırlık ve genişliğe sahip yazı karakteri stili.
Renk ayrımı	Bir görüntüyü baskıya uygun dört ana işlem rengine (mavi, kırmızı, sarı, siyah) ayırma işi.
Rölyef baskı	Kâğıt vb. bir yüzeyde çökertme ya da yükseltme yapılmasına dayalı baskı tekniği.
Sans serif	Tırnak denilen bitiş vurguları olmayan yazı karakteri.
Satır aralığı	Satırlar arasındaki boşluk.
Sayfa düzeni	bkz. Mizanpaj.
Selofan	Selülozdan yapılmış; basılı yüzeyi sağlamlaştırmak için uygulanan ince ve saydam tabaka.
Serif	Tırnaklı yazı karakteri.
Serigrafı	Mürekkep veya boyanın ince ve özel dokulu elek bezi üzerinde hazırlanmış desenlerden kâğıt, kumaş vb. bir yüzeye aktarılmasına dayalı baskı tekniği.
Sırt	Ciltlenmiş bir kitabın sayfalarının birleştirildiği kenar.
Şiraze	Kitabın sayfalarını bir arada tutmaya yarayan ince bez şerit.
Şömiz	Ciltli veya karton kapaklı kitaplarda kapağın üzerine geçirilen koruyucu kılıf.
Tel dikiş	Ortadan katlanmış sayfaların telle zımbalanarak birbirine tutturulması.
Tipo baskı	Metal harf kalıplarıyla yapılan yüksek baskı tekniği.
Tipografi	Grafik tasarımda yazı karakteri, harf büyüklüğü vb. yazılı unsurlara dair tüm düzenlemelerin genel adı.
Tram	Ara tonlara sahip bir görselin baskıda farklı büyüklük ve aralıklarda noktalara ayrıştırılması işlemi.
Yan kâğıdı	Ciltli kitabın ön ve arka kapağını kitabın içiyle birleştirmeye yarayan ve genellikle dekoratif bir unsur olarak kullanılan ara kâğıt.
Yazı karakteri	Belirli bir tasarım stiline sahip, birbiriyle uyumlu harf, rakam, sembol vb. karakterler bütünü.
Yazı tipi	bkz. Font.

Glossary

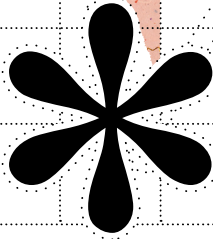
Aligned text	Text arranged along a specific margin, such as left-aligned or right-aligned.
Antiscope	A drafting tool used for precise alignment and scaling in technical drawing and graphic design.
Bindery	The department where printed materials are finished and bound.
Binding	Fastening the pages of a book together and securing them with a cover made of leather, cloth, or paper.
Bold	A typeface style with thicker and darker strokes than the regular version.
Cellophane	A thin, transparent sheet made from cellulose, used to protect or reinforce printed surfaces.
Cloth	Fabric adhered to board for making book covers.
Color separation	Preparing a full-color image for print by dividing it into the four process colors—cyan, magenta, yellow, and black.
Desktop publishing	The use of computer software to design and prepare publications for print or digital formats.
Dry offset printing	A type of offset printing where the image is transferred to paper without using water.
Dust jacket	A protective cover placed over the binding of a book.
Embossing	A technique of pressing an image into paper to create a raised pattern.
Endpaper	A sheet of paper, often colored or ornamented, used to attach the covers of a hardcover book to its pages.
Enlarger	A specialized projector used to enlarge and print images from film or glass negatives.
Font	A specific size, weight, and style of a typeface, designed for typesetting systems or computer use.
Flap	The part of the dust jacket or book cover that folds inward.
Graph paper	Special paper with a grid of fine squares used for precise layout and alignment.
Halftone	A printing technique that converts an image with gradients into dots of varying sizes or spacing to simulate intermediate tones.
Headband	A decorative band at the top of a book's spine.
Initial	A large, decorative capital letter at the beginning of a paragraph, often styled to enhance the page layout.
Italic	A typeface style in which letters are slanted to the right.
Letraset	Transfer lettering used to apply pre-designed text to paper and other surfaces.
Letterpress printing	A relief printing technique where text and images are inked on raised metal type and pressed onto paper.
Letter spacing	The space between two letters or two words; also known as tracking.
Line spacing	The space between lines of text, also known as leading.
Margin	The space around the edges of a page.
Manuscript	A book written by hand, without using printing methods.
Offset printing	A printing technique where the image is transferred from a metal plate to a rubber blanket and then to paper, used for high-quality reproduction.
Page layout	The arrangement of text, images, and other graphic elements on a page to create a specific composition.
Pantone	A color-matching system providing standardized formulas for achieving consistent colors in offset printing.
Paste-up	A technique for manually arranging printed elements on graph paper before final production.
Phototypesetting	A method of typesetting with photographic techniques to project images of characters onto photosensitive paper, used before the advent of computers.
Placeholder text	Draft text used to simulate real content in a design, often random or generated, also known as filler text or Lorem Ipsum.
Point size	The unit of measurement that defines letter sizes in typography.
Rapido	A type of technical pen used for precise drawing.
Regular	A typeface style with a standard weight and width, used for the main body text.
Relief printing	A printing technique where ink is applied to raised areas of a surface and then transferred to paper.
Reverse type	White text on a dark background.
Sans serif	A typeface without serifs.
Serif	A small line or stroke attached to the end of a larger stroke in a letter or symbol.
Serigraphy	A printing technique where ink or paint is transferred through a mesh screen onto a substrate to create a design.
Signature	A set of pages formed by folding a single sheet of paper.
Slide film	A type of photographic film that produces a positive, true-color image on a transparent base when illuminated.
Spine	The back edge of a bound book that connects the cover to the pages.
Typography	The art and technique of designing and arranging textual elements.
Type	Individual character molds (letters, numbers, and symbols), typically made of metal, used in letterpress printing to compose text.
Typeface	A set of characters, including letters, numbers, and symbols, designed with a consistent style.
Typesetting	The process of arranging text for printing according to specific standards.
Typesetter	A person who arranges text and graphic elements for printing. In letterpress printing, this includes setting lead type on the composing stick and arranging the page layout.
Watermark	A distinctive image or pattern imprinted into paper during manufacturing, visible only when held up to the light.
Wire stitching	The use of metal wire staples to bind center-folded pages together.

Designers' Note

Book and Design
in post-80s Türkiye

11 September 2024 — 2 February 2025
Salt Beyoğlu

Free admission saltonline.org

Salt

Kurucu
Founder

 Garanti BBVA